

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

ЛОГІСТИКА

Методичні рекомендації
щодо підготовки до практичних занять та
виконання домашнього завдання
для студентів освітньо-професійних програм всіх форм навчання
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 073 «Менеджмент»
«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», «Менеджмент
організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)»,
«Логістика»

Київ 2018

УДК: 164 (076.5)

Л 694

Укладачі: д-р екон. наук, проф. С. В. Смерічевська канд. екон. наук Ю. С. Ремига

Рецензент: д-р екон. наук, проф. Гриценко С. І.

Затверджено методично-редакційною радою Національного авіаційного університету (протокол № 4/18 від 13.12.2018 р.).

Л 694	Логістика: методичні рекомендації з підготовки до практичних занять та виконання домашнього завдання / С. В. Смерічевська, Ю. С. Ремига. – К. : НАУ, 2018. – 32 с.
-------	--

Містять методичні рекомендації для підготовки до практичних занять та виконання домашнього завдання, вимоги до структури, змісту, а також правила оформлення; рекомендації щодо написання основних структурних частин домашнього завдання, опис процедури захисту та критеріїв оцінювання виконаної роботи, а також список основної рекомендованої літератури.

Для студентів освітньо-професійних програм всіх форм навчання галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)», «Логістика».

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Модуль I. Концептуальні основи логістики та тенденції її розвитку.....	5
Практичне заняття 1. Логістика: сутність і основні характеристики.....	5
Практичне заняття 2. Поточкові процеси в логістиці та їх операційна декомпозиція. Логістичні системи та їх особливості як об'єкта управління.....	6
Практичне заняття 3. Логістичні концепції та технології. Структура і тенденції розвитку ринку логістичних послуг	9
Модуль II. Функціональні підсистеми логістики та інтегрована логістика.....	11
Практичне заняття 4. Логістика постачань, закупівель та розміщення замовлень. Виробнича логістика.....	11
Практичне заняття 5. Логістика дистрибуції. Логістика складування.....	13
Практичне заняття 6. Логістика запасів. Транспортна логістика.....	15
Практичне заняття 7. Інформаційна логістика. Логістичний підхід до обслуговування споживачів (сервісна логістика).....	17
Практичне заняття 8. Інтегрована логістика та оцінювання її ефективності.....	19
Вимоги до змісту та оформлення домашнього завдання з дисципліни.....	21
Список літератури.....	27
Додатки.....	29

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Логістика» є теоретичною та практичною основою сукупності знань і вмінь, що формують профіль фахівця у сфері логістики та управління ланцюгами поставок.

Основною метою викладання дисципліни є формування у майбутніх спеціалістів системних знань і розуміння концептуальних основ логістики, теорії та практики розвитку логістики як сучасної концепції ефективного управління економічними системами і набуття навичок практичного використання сучасних методів та інструментарію логістичного управління потоковими процесами в умовах інтеграції та глобалізації економіки.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формування у студентів системного уявлення про сутність логістики як сучасної концепції антикризового управління та інструменту забезпечення конкурентоспроможності як окремих суб'єктів господарювання, так і цілих ланцюгів поставок;

- набуття та систематизація знань про сутність взаємодії логістичних концепцій, технологій та систем;

- оволодіння особливостями системного та операційного підходів у логістиці;

- опанування студентами методичного інструментарію прийняття оптимальних управлінських рішень у різних функціональних сферах логістики;

- оволодіння навичками логістичного мислення та розроблення пропозицій щодо удосконалення логістичних систем і механізмів їх функціонування;

- набуття навичок оцінювання економічної ефективності логістичних рішень та наслідків здійснення логістичних рішень.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів: *«Концептуальні основи логістики та тенденції її розвитку»*; *«Функціональні підсистеми логістики та інтегрована логістика»*. Кожен модуль є відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи.

МОДУЛЬ І

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ЛОГІСТИКИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ЇЇ РОЗВИТКУ

Практичне заняття 1

ЛОГІСТИКА: СУТНІСТЬ І ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Мета заняття: закріпити знання з визначення сутності різних поглядів на визначення поняття «логістика», основних принципів, функцій та видів логістики; дослідити логістичні тенденції розвитку зарубіжних країн.

У результаті вивчення теми студент повинен:

знати:

- різні погляди на визначення сутності логістики;
- мету і завдання логістики;
- предмет, об'єкти і суб'єкти логістики;
- основні принципи, функції та види логістики;
- сутність логістичного міксу «8R»;
- напрями диференціації та ознаки класифікації логістики;
- перешкоди та бар'єри, що виникають у процесі впровадження концепції логістики у практичну діяльність;
- провідні логістичні організації, від діяльності яких залежить популяризація та розвиток логістики як науки і практики;

уміти:

- критично аналізувати проблеми становлення логістичної термінології;
- узагальнювати світовий досвід розвитку логістики та використовувати його передову практику в українських реаліях;
- визначати сучасні тренди розвитку логістики;
- обґрунтовувати стратегічну роль логістики в глобальній економіці.

Питання для самоконтролю

1. Ретроспективний погляд на еволюцію та парадигми розвитку логістики.
2. Історія розвитку логістики як бізнес-концепції.

3. Мета та завдання логістики.
4. Принципи логістики.
5. Види і функції логістики.
6. Логістика вчора, сьогодні та завтра.
7. Логістика як сучасна концепція управління та інструмент ринкової економіки.
8. Фактори, що сприяли створенню можливостей і стимулів для розвитку логістики.
9. Зміст і основні завдання мікро- та макрологістики
10. Потенціал логістики.
11. Концепція логістики «8R».
12. Переваги логістичного підходу до управління ресурсами підприємств.
13. Стратегічні тренди розвитку логістика в умовах сучасних викликів ринкової економіки
12. Досвід і перспективи розвитку логістики у світі та в Україні.

Практичні завдання

Підготувати командні проекти-презентації «Логістика вчора, сьогодні, завтра».

Література: [1], [4], [7], [8].

Практичне заняття 2 ПОТОКОВІ ПРОЦЕСИ В ЛОГІСТИЦІ ТА ЇХ ОПЕРАЦІЙНА ДЕКОМПОЗИЦІЯ. ЛОГІСТИЧНІ СИСТЕМИ ТА ЇХ ОСОБЛИВОСТІ ЯК ОБ'ЄКТА УПРАВЛІННЯ

Мета заняття: закріпити знання з визначення сутності поточкових процесів у логістиці, основних принципів, зв'язків та властивостей логістичних систем.

У результаті вивчення теми студент повинен:

знати:

- сутність, показники та класифікацію матеріальних потоків;

- сутнісні характеристики, класифікаційні ознаки та види інформаційних, фінансових і сервісних потоків у логістиці;
 - критерії оптимального управління інтегрованими логістичними потоками;
 - методику операційної декомпозиції логістичного процесу;
 - сутнісні властивості структуризації та класифікації логістичних систем;
 - сутність логістичних операцій та їх класифікацію;
 - критерії та підходи до оцінювання ефективності функціонування логістичних систем;
- уміти:*
- розробляти схеми взаємодії та інтеграції логістичних потоків;
 - здійснювати операційну декомпозицію логістичного процесу;
 - визначати тип і оптимальну структуру логістичної системи;
 - установлювати раціональні зв'язки між елементами логістичної системи;
 - оцінювати ефективність логістичних систем.

Питання для самоконтролю

1. Особливості організації поточкових процесів у логістиці.
2. Класифікація та інфраструктура логістичних потоків.
3. Інфраструктура логістичних процесів.
4. Інтегровані логістичні потоки та критерії оптимального управління ними.
5. Логістичні операції, їх класифікація та методика операційної декомпозиції логістичного процесу.
6. Інструменти прийняття рішень в управлінні логістичними процесами.
7. Сутнісні властивості логістичних систем.
8. Принципова інституціональна класифікація логістичних систем.
9. Логістичні системи тягучого та штовхального типу: їх переваги та недоліки.

10. Критерії та підходи до оцінювання ефективності функціонування логістичних систем.

11. Основи цінової політики в логістичних системах.

Практичні завдання

На великому машинобудівному заводі в департаменті матеріально-технічного постачання існує відділ комплектації замовлень виробничих підрозділів на покупні та комплектуючі вироби. У бізнес-процесі планування потреб і формування замовлення підрозділів на постачання комплектуючих виробів беруть участь такі структурні підрозділи заводу.

1. Відділ матеріально-технічного забезпечення.
2. Юридичний відділ.
3. Бухгалтерія.
4. Планово-економічний відділ.
5. Транспортний відділ.
6. Складська служба.

Номер позиції відділу є одночасно позицією кодування в структурі коду логістичної операції.

Довідник функціональних галузей логістики:

- 1) логістика закупівель;
- 2) логістика виробництва;
- 3) логістика розподілу.

Довідник ознаки потоку:

- 1) матеріальний потік.
- 2) фінансовий потік;
- 3) інформаційний потік;

Завдання: Виконати декомпозицію логістичного процесу, пов'язаного з комплектацією замовлень виробничих підрозділів заводу на покупні та комплектуючі вироби і запропонувати кодифікатор логістичних операцій такого логістичного процесу, який повинен стати основою для встановлення норми витрат часу, фінансових ресурсів і трудомісткості операційної логістичної діяльності підприємства.

Література: [1], [4], [7], [8].

Практичне заняття 3

ЛОГІСТИЧНІ КОНЦЕПЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ. СТРУКТУРА І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ЛОГІСТИЧНИХ ПОСЛУГ

Мета заняття: закріпити знання про сутність основних логістичних концепцій; чітко усвідомити зв'язок, що існує між логістичними концепціями, технологіями та системами, охарактеризувати стан, структуру та сучасні тренди розвитку ринку логістичних послуг в Україні та світі.

У результаті вивчення теми студент повинен:

знати:

- логістичні концепції, які покладено в основу побудови логістичних систем штовхального типу;

- логістичні концепції, які покладено в основу побудови логістичних систем тягнучого типу;

- сутність концепції загального управління якістю TQM (Total Quality Management);

- сутність логістичних концепцій: MRP (Materials Resource Planning – планування потреб/ресурсів); DRP (Distribution Resource Planning – планування розподілу продукції); KANBAN; JIT (Just In Time – точно в термін); LP (Lean Production – ощадливого виробництва); DDT (Demand-Driven Techniques – логістики, орієнтованої на попит); концепції інтегрованої логістики SCM (Supply Chain Management – управління ланцюгами поставок);

- особливості взаємозв'язку між логістичними концепціями, технологіями та системами;

- особливості класифікації логістичних провайдерів, сутність логістичного аутсорсингу, види логістичних послуг;

уміти:

- аналізувати стан і виявляти тенденції розвитку ринку логістичних послуг;

- здійснювати сегментацію ринку логістичних послуг;

- оцінювати ризики та переваги логістичного аутсорсингу;
- розрізняти типи логістичних провайдерів;
- ідентифікувати та вирішувати проблеми аутсорсингу та інсорсингу.

Питання для самоконтролю

1. Сутність і взаємозв'язок між логістичними концепціями, логістичними технологіями та логістичними системами.
2. Особливості управління виробничими процесами на принципах логістики.
3. Сутність та еволюція логістичної концепції «планування потреб / ресурсів» (MRP – Materials Resource Planning).
4. Концепція «планування розподілу продукції» (DRP – Distribution Resource Planning).
5. Організація поставки за принципами «точно в термін» (JIT - Just in Time).
6. Організація діяльності підприємства за принципами концепції «ощадливого виробництва» (LP- Lean Production).
7. Концепція загального управління якістю (TQM – Total Quality Management).
8. Концепція логістики, орієнтованої на попит (DDT – Demand-Driven Techniques).
9. Концепція інтегрованої логістики (SCM – Supply Chain Management).
10. Порівняльний аналіз внутрішньовиробничих логістичних систем.
11. Загальні принципи управління інтегрованим ланцюгом постачання.

Література: [2], [4], [7], [9], [10], [14].

МОДУЛЬ II
ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПІДСИСТЕМИ ЛОГІСТИКИ
ТА ІНТЕГРОВАНА ЛОГІСТИКА

Практичне заняття 4
ЛОГІСТИКА ПОСТАЧАНЬ, ЗАКУПІВЕЛЬ ТА РОЗМІЩЕННЯ
ЗАМОВЛЕНЬ. ВИРОБНИЧА ЛОГІСТИКА

Мета заняття: закріпити знання із визначення сутності логістики постачання, виробничої логістики, логістики закупівель; визначити ефективність застосування логістики в управлінні матеріальними потоками для постачання та на виробництві.

У результаті вивчення теми студент повинен:

знати:

- сутність і завдання логістики закупівель;
- сутність управління замовленнями;
- мету, завдання та функції виробничої логістики;
- сутність штовхальних та тягнучих систем управління матеріальними потоками у виробничій логістиці;

уміти:

- вирішувати практичні завдання щодо визначення потреб у матеріалах;
- визначати критерії та використовувати ефективні методи вибору постачальників;
- розраховувати оптимальний обсяг замовлення;
- використовувати внутрішньовиробничі логістичні концепції в практичній діяльності підприємств.

Питання для самоконтролю:

1. Мета, завдання та основні принципи логістики постачання.
2. Основні функції логістичного управління для організації закупівель.
3. Критерії та методи вибору постачальників.
4. Організація взаємодії з постачальником.
5. Управління замовленнями.
6. Методика визначення оптимальних умов поставок.

7. Мета, завдання та функції виробничої логістики.
8. Штовхальні та тягучі системи управління матеріальними потоками у виробничій логістиці.
9. Внутрішньовиробничі логістичні системи: KANBAN, MRP-1; MRP-2; MRP-3; ERP; OPT та ін.
10. Використання концепції LP (Lean Production) у виробничій діяльності компанії Toyota.
11. Ефективність застосування логістики в процесі управління матеріальними потоками на виробництві.
12. Інновації у виробничій логістиці.

Практичні завдання

Завдання 1. Підприємство ХХХ переробляє сировину замовника. Ціна, умови постачання, кількість сировина й інша необхідна інформація вказуються в контракті. Однак необхідно прийняти рішення щодо оптимальної партії закупівлі й обґрунтування частоти поставок сировини. Припустімо, що сировина замовляється за таких вихідних умов:

- закупівельна ціна — 8750 грн/т;
- витрати на виконання замовлення — 5% від вартості сировини;
- кількість необхідної сировини — 295 т;
- витрати на зберігання запасу — 22 % від закупівельної ціни;
- час доставки замовлення від постачальника становить 7 робочих днів;
- підприємство працює 251 день за рік.

Визначте скільки сировини необхідно замовляти підприємству ХХХ щораз, якщо метою є мінімізація загальної вартості запасу? Як часто необхідно подавати замовлення і який повинен бути рівень повторного замовлення?

Завдання 2. Є чотири потенційні постачальники, оцінюваних чотирма експертами за критеріями: ціна, надійність поставок, якість поставлених товарів, фінансовий стан постачальника. Результати експертних оцінок наведено в табл.1 через крапку з комою, де F – остання цифра номера залікової книжки студента, E – передостання цифра.

Вихідні дані задачі вибору постачальника наведено в табл.1

Таблиця 1

Критерій	Оцінки експертами значущості критерію за десятибальною системою	Оцінки постачальника експертами			
		A ₁	A ₂	A ₃	A ₄
Ціна	6; 8; 7; F; E	2;F;4; 5	3;4;E; 5	8; 9; F; 8	3;5; 7; 6
Надійність поставки	4; 2; E; F; 3	1;2;3; 2	4;5;3; 6	3; 3; E; 4	1;2; 3; 4
Якість товару	F; 2; E; 5; 7	E;7;6; 4	F;8;6; 7	4; 4; F; 5	F;3;5; 4
Фінансовий стан	4; E; 4; F; 5	2;4;E; 3	1;3;2; 4	1; 2; 1; 4	6;8; F; 9

Обгрунтуйте управлінське рішення щодо вибору постачальника на основі методу експертних оцінок.

Література: [6], [7], [11], [16].

Практичне заняття 5 ЛОГІСТИКА ДИСТРИБУЦІЇ. ЛОГІСТИКА СКЛАДУВАННЯ

Мета заняття: закріпити знання про сутності розподільної логістики, методики визначення оптимального розташування розподільних центрів у бізнес-середовищі, принципів складської логістики та організації логістичного процесу на складі.

У результаті вивчення теми студент повинен:

знати:

- сутність, завдання та функції розподільчої логістики;
- структуру та принципи функціонування логістичних каналів розподілу;
- сутність та роль логістичних посередників в дистрибуції, їх класифікацію та функції;
- сутність, види та функції складів в логістичній системі;
- сучасні системи управління складськими операціями (WMS);

- сутність розподільних центрів у логістичній діяльності;
уміти:
- розбиратися у логістичних концепціях і системах у сфері розподілу продукції;
- розбиратися у параметрах та принципах ефективного функціонування складу;
- використовувати типові логістичні рішення для оптимізації складської підсистеми;
- оцінювати переваги та недоліки впровадження новітніх технологій в складській логістиці.

Питання для самоконтролю

1. Мета, завдання та функції розподільної логістики.
2. Структура, принципи функціонування та критерії вибору логістичних каналів розподілу.
3. Логістичні посередники в дистрибуції, їх класифікація та функції.
4. Принципи та методи визначення місця розташування розподільних центрів у логістичному середовищі.
5. Логістичні концепції і системи в сфері розподілу продукції: DRP та її модифікації; DDT, QR, CPR, ECR та ін.
6. Побудова мережі збуту та розподілення.
7. Ефективність логістики в управлінні матеріальними потоками у сфері обігу.
8. Роль і місце складів у логістичних ланцюгах.
9. Види та функції складів у логістичній системі.
10. Вибір між власним складом і складом загального користування.
11. Організація логістичного процесу на складі.
12. Параметри та принципи ефективного функціонування складу.
13. Типові логістичні рішення для оптимізації складської підсистеми.
14. Система WMS управління складськими операціями.

15. Роль тари й упакування у зменшенні логістичних витрат.

16. Розподільні центри та їх розміщення.

17. Новітні технології в складській логістиці.

Практичні завдання

Завдання 1. Вантажообіг і координати магазинів, що обслуговуються, наведено в табл.2.

Таблиця 2

Номер магазину	Координата X, км	Координата Y, км	Вантажообіг, т/міс.
1	26	52	20
2	56	29	10
3	77	38	20
4	88	48	15
5	96	19	10

Визначити координати розподільного центру.

Література: [2], [7], [15], [16].

Практичне заняття 6

ЛОГІСТИКА ЗАПАСІВ. ТРАНСПОРТНА ЛОГІСТИКА

Мета заняття: закріпити знання про сутність управління запасами та основних завдань транспортної логістики у логістичній системі підприємства.

У результаті вивчення теми студент повинен:

знати:

- сутність, завдання, класифікацію запасів;
- сутність та особливості сучасних систем управління запасами;
- сутність методу ABC-XYZ-аналізу в управлінні матеріальними запасами;
- сутність концепції «запаси, що управляються продавцем» (VMI);
- сутність та завдання транспортної логістики;

- значення сучасних технологій транспортування;
- значення сучасних телекомунікаційних систем супроводження вантажних перевезень;

уміти:

- використовувати методи ABC-аналізу та XYZ-аналізу в управлінні матеріальними запасами;
- розуміти логістичні характеристики та інфраструктуру різних видів транспорту;
- користуватися на практиці методами вибору оптимального способу транспортування та оптимального перевізника.

Питання для самоконтролю

1. Місце та роль запасів у логістичній системі.
2. Класифікація запасів.
3. Типи систем управління запасами.
4. Сутність методу ABC та XYZ-аналізу в управлінні матеріальними запасами.
5. Мета і завдання транспортної логістики.
6. Логістичні характеристики та інфраструктура різних видів транспорту.
7. Транспортно-експедиторське забезпечення логістики.
8. Сутність модальних перевезень.
9. Сучасні технології транспортування.
10. Методи вибору оптимального способу транспортування та оптимального перевізника.
11. Сучасні телекомунікаційні системи супроводження вантажних перевезень.
12. Інноваційні рішення в сфері транспортної логістики.

Практичні завдання

Завдання 1. Виконати ABC-аналіз запасів та XYZ-аналіз річних обсягів реалізації продукції, за умови, що ціни реалізації позицій незначно відрізняються.

Вихідні дані для виконання ABC та XYZ-аналізу наведено в табл.3.

Таблиця 3

Номер позиції	Середньорічний запас за позицією, ум.од.	Реалізація, шт.			
		I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал
1	980	290	160	280	250
2	450	120	160	190	140
3	5580	1330	1350	1400	1280
4	250	70	60	90	80
5	60	30	20	30	10
6	290	70	120	50	60
7	4190	1500	900	800	900
8	90	20	40	40	70
9	750	160	170	200	160
10	170	60	40	70	50
11	120	40	50	40	50
12	190	30	50	60	80
13	50	0	20	10	30
14	580	140	170	160	150
15	1830	490	510	390	430

Зробити висновки та розробити відповідні рекомендації щодо управління запасами.

Література: [3], [7], [9], [18].

Практичне заняття 7 ІНФОРМАЦІЙНА ЛОГІСТИКА. ЛОГІСТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОБСЛУГОВУВАННЯ СПОЖИВАЧІВ (СЕРВІСНА ЛОГІСТИКА)

Мета заняття: закріпити знання з інформаційної логістики, формування системи логістичного сервісу, а також дослідити параметри та характеристики логістичного обслуговування.

У результаті вивчення теми студент повинен:

знати:

- сутність, значення та завдання інформаційної логістики;

- види інформаційних систем у логістиці;
- сутність електронної логістика та інтелектуальних систем у логістиці;
- сутність, значення і види логістичного сервісу, логістики сервісного відгуку;
- сутність якості логістичного сервісу;
- значення системи ключових показників ефективності (Key Performance Indicators – KPI) для сервісної логістики;
- методику оцінки споживчої цінності логістичних послуг за методом КАНО;
- уміти:*
 - використовувати програмне забезпечення прийняття та підтримання логістичних рішень;
 - розуміти технології автоматичної ідентифікації та штрих-кодування;
 - розуміти корпоративні інформаційні системи та електронний обмін даними (EDI);
 - використовувати критерії якості логістичного сервісу;
 - використовувати методи оцінювання рівня логістичного сервісу.

Питання для самоконтролю

1. Інформаційні системи в логістиці: їх види та характеристика.
2. Програмне забезпечення прийняття та підтримання логістичних рішень.
3. Технології автоматичної ідентифікації та штрих кодування в логістиці.
4. Корпоративні інформаційні системи та електронний обмін даними (EDI).
5. Застосування інформаційних технологій для оброблення замовлень клієнтів.
6. Електронна логістика та інтелектуальні системи в логістиці.
7. Електронна комерція в логістиці.
8. Віртуальний бізнес і віртуальні підприємства.

9. Критерії якості логістичного сервісу.
10. Система ключових показників ефективності (KPI) сервісної логістики.
11. Методи оцінювання рівня логістичного сервісу.
12. Логістика сервісного відгуку – SRL.
13. Оцінювання споживчої цінності логістичних послуг за методом КАНУ.
14. Вибір стратегії досягнення оптимального рівня сервісу.

Література: [7], [8], [11], [14].

Практичне заняття 8 ІНТЕГРОВАНА ЛОГІСТИКА (SCM) ТА ОЦІНЮВАННЯ ЇЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

Мета заняття: закріпити знання з визначення сутності інтегрованої логістики як основного фактора конкурентоспроможності в умовах глобалізації економіки.

У результаті вивчення теми студент повинен:

знати:

- сутність та завдання інтегрованої логістики;
- сутність логістичної концепції мінімізації загальних витрат у ланцюзі поставок;
- сутність функціонального та інтегрального підходів до оцінювання ефективності логістики;
- критерії та показники оцінки ефективності інтегрованої логістики;

уміти:

- проводити ідентифікацію та розрахунок основних видів логістичних витрат;
- розраховувати показники ефективності інтегрованої логістики;
- оцінювати логістичну ефективність за міжнародним індексом LPI (Logistics Performance Index).

Питання для самоконтролю:

1. Сутність логістичної концепції SCM (Supply Chain Management)
2. Сучасні тенденції розвитку логістики та SCM у світі.
3. Значення інтегрованої логістики для українських підприємств.
4. Стратегічна роль логістики у реформуванні економіки України.
5. Логістична інфраструктура в Україні: складові елементи, проблеми, тенденції розвитку.
6. Значення та порядок формування LPI : складові елементи, місце України в рейтингу.

Література: [7], [10], [14], [17].

ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Мета та завдання домашнього завдання

Домашнє завдання з дисципліни «Логістика» передбачено навчальним планом підготовки фахівців освітнього рівня «Бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Домашнє завдання має комплексний характер, виконується студентами протягом третього семестру та охоплює всі теми курсу. Домашнє завдання виконується з метою закріплення, систематизації, узагальнення і поглиблення знань з логістики, стимулювання самостійності у вирішенні конкретних фахових завдань, формування вмінь пошуку інноваційних логістичних рішень та набуття практичних навичок з ідентифікації логістичної діяльності підприємства.

Конкретна мета домашнього завдання полягає у розробленні портфоліо з дисципліни «Логістика» та підготовки презентації «Логістика сьогодні та завтра: очима студентів».

Для успішного виконання домашнього завдання студент повинен:

знати:

- логістичну термінологію;
- принципи логістики;
- логістичні концепції;

уміти:

- використовувати табличні та графічні методи для узагальнення та систематизації великого масиву теоретичної інформації з концептуальних основ та функціональних сфер логістики;
- застосовувати методологічний інструментарій для вирішення практичних логістичних завдань;
- аналізувати світовий та вітчизняний досвід практичного використання логістичних концепцій та технологій;
- здійснювати пошук інноваційних рішень стандартних логістичних завдань.

Виконання, оформлення та захист домашнього завдання здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання домашнього завдання, – 8 годин самостійної роботи.

2. Загальні вимоги до змісту та захисту домашнього завдання

Робота повинна мати чітку і логічну структуру. Складові її частини: титульний аркуш (дод.А), зміст, перелік умовних позначень, символів, скорочень, словник логістичних термінів, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки (у разі потреби). Домашнє завдання (ДЗ) з дисципліни «Логістика» має комплексний характер та охоплює всі теми курсу. Домашнє завдання виконується з метою закріплення, систематизації, узагальнення і поглиблення знань з логістики, стимулювання самостійності під час вирішення конкретних фахових завдань, формування вмінь пошуку інноваційних логістичних рішень та набуття практичних навичок ідентифікації логістичної діяльності підприємства.

Робота повинна мати індивідуальний характер, але при цьому бути чітко і логічно структурована. Складові її частини: титульний аркуш (дод.А), зміст, перелік умовних позначень, символів, скорочень, словник логістичних термінів, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки (у разі потреби).

Завершене домашнє завдання студент подає провідному викладачеві для перевірки та одержання допуску до захисту. Захист складається з доповіді студента та відповіді його на запитання викладача. У докладі студент повинен вказати чітку мету роботи, її актуальність, коротко висвітлити зміст домашнього завдання з дисципліни, результати виконання, а також зазначити висновки про виконану роботу.

3. Технічні вимоги до оформлення домашнього завдання

Домашнє завдання потрібно друкувати на аркушах паперу формату А4 (210×297 мм) на одному боці сторінки з дотриманням таких вимог до тексту: комп'ютерний набір – кегель 14, інтервал 1,5, шрифт Times New Roman, вирівнювання – по ширині аркуша, абзац – 10 мм. Щільність тексту повинна бути однаковою протягом усієї роботи.

Текст домашнього завдання виконується з дотриманням таких розмірів полів: з лівого боку – 20 мм, з правого – 10 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм.

Заголовки структурних частин роботи друкують великими літерами симетрично до тексту (наприклад: ЗМІСТ, ВСТУП, ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА, ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ).

Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Нумерацію сторінок тексту, розділів, рисунків, таблиць, формул подаються арабськими цифрами без знака «№».

Нумерація сторінок тексту домашнього завдання починається з титульного аркуша, на якому номер не ставлять. Номер сторінки ставлять у правому нижньому куті, починаючи з другої сторінки.

Математичні формули мають бути ретельно перевірені та чітко надруковані. Графіки та діаграми повинні бути виконані в Microsoft Excel; формули – у Microsoft Equation 3.0.

Посилання в тексті домашнього завдання на літературні джерела є обов'язковою умовою і робити їх необхідно по тексту у квадратних дужках із зазначенням номерів сторінок відповідно джерела: наприклад, [3, с. 234] або [2, с.35; 8, с. 234].

Список літератури повинен містити весь перелік використаних джерел – електронні джерела, літературні праці та нормативно-правові акти, не менше 15– 20 джерел.

Список використаних джерел подається наприкінці домашнього завдання та повинен бути оформлений відповідно до розробленого в 2015 р. Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні

положення та правила складання». Приклад оформлення бібліографічного списку подано у дод. Б.

Додатки (у разі потреби) – це довідковий або допоміжний матеріал, який безпосередньо стосується домашнього завдання.

4. Методичні рекомендації до основної частини домашнього завдання

Конкретна мета ДЗ полягає в розробленні портфоліо з дисципліни «Логістика» та формування практичних навичок студента з управління інформаційними потоками шляхом пошуку, систематизації, структуризації, упорядкування та візуалізації лекційного, практичного матеріалу та додаткової інформації з логістики згідно з навчальним планом дисципліни.

Портфоліо повинно бути структурованим згідно з тематикою навчальної програми з дисципліни «Логістика» Обов'язкові структурні елементи портфоліо :

- словник основних логістичних термінів (згідно з програмою дисципліни) з обов'язковим посиланнями на новітні джерела інформації та авторитетні видання;

- додатковий матеріал за основними темами курсу, який має інноваційний та практичний характер;

- критичний огляд літературних джерел з проблемних питань логістики і питань, що виносяться на самостійну підготовку студентів;

- приклади інноваційного рішення логістичних проблем на практиці;

- характеристика новітніх послуг логістичних компаній;

- презентація «Логістика вчора, сьогодні та завтра: очима студентів» (командний проект);

- презентація «Стан і тенденції розвитку ринку логістичних послуг в Україні або в будь-якій країні світу» (командний проект);

- презентація «Інновації в одній з функціональних сфер логістики» (індивідуальний проект). Функціональна сфера логістики (закупівельна, транспортна, складська, дистрибутивна, виробнича, інформаційна, тощо) обирається за бажанням студента самостійно.

- вирішені самостійно студентом завдання та практичні ситуації згідно з програмою дисципліни.

Портфоліо кожного студента повинно складатися з трьох частин: теоретичної (словник логістичних термінів, додатковий матеріал за темами курсу), дослідницько-аналітичної (аналіз стану та тенденцій розвитку ринку логістичних послуг в Україні та світі; інновації в логістиці та приклади їх реалізації) та практичної частини (розв'язані задачі та вирішені ситуаційні завдання).

Для висвітлення теоретичних питань студенту необхідно використовувати різні джерела інформації (закони України, постанови Кабінету Міністрів України, нормативні, статистичні та аналітичні документи, підручники, навчальні посібники, Міжнародні стандарти з логістики, наукові видання, статті в професійних журналах, інтернет-ресурс), обов'язково посилаючись в портфоліо на конкретне джерело. Висвітлення теоретичних питань повинно обов'язково супроводжуватися використанням графічних та табличних методів дослідження, які дозволяють оцінити спроможність студента систематизувати та структурувати навчальний, науковий та аналітичний матеріал.

Вирішення завдань повинно відображати логічну послідовність дій їх розв'язання та мати аргументовану відповідь. Для розв'язання конкретної задачі студент повинен спочатку вивчити теоретичний матеріал за відповідною темою, записати умову задачі, використовуючи умовні позначення, а потім чітко описати послідовність дій для розв'язання задачі. Відповідь за результатами розв'язання задачі повинна мати вигляд аргументованого управлінського рішення.

Зміст портфоліо та його оформлення дають змогу викладачу оцінити самостійну роботу студентів за конкретними темами дисципліни «Логістика» та зробити висновок про рівень підготовки студентів, про вміння працювати зі спеціальною, методичною, довідковою літературою, про слабкі та сильні сторони підготовки студентів з дисципліни «Логістика».

Підготовка портфоліо спрямована на формування ряду важливих професійних компетенцій для майбутніх менеджерів, зокрема, вміння системно працювати та навички візуалізації й

презентації результатів своїх досліджень.

Попереднє рецензування портфоліо за підсумками 1-го модуля дає можливість викладачу своєчасно знаходити помилки, допущені під час виконання домашнього завдання, вказати студенту, як їх виправити, попередити їх повторення, вказати питання, які потребують доопрацювання.

Портфоліо з дисципліни «Логістика» повинно мати творчий характер, бути чітко структурованим, містити приклади практичного застосування інноваційних рішень у різних функціональних сферах логістики.

Для успішного виконання ДЗ студент повинен знати логістичну термінологію; уміти використовувати табличні та графічні методи для узагальнення та систематизації великого масиву теоретичної інформації з концептуальних основ та функціональних сфер логістики; уміти виконувати командні творчі проекти з логістики у формі презентацій в форматі PowerPoint; уміти застосовувати методологічний інструментарій для вирішення практичних логістичних задач; уміти аналізувати світовий та вітчизняний досвід практичного використання логістичних концепцій та технологій, а також здійснювати пошук інноваційних рішень стандартних логістичних задач.

Наприкінці роботи студент робить загальні висновки про домашнє завдання. Це заключна частина роботи, в якій мають бути зазначені результати теоретичного та практичного аналізів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Національний стандарт України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. URL: <http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>
2. Гаджинский А. М. Логистика: учебник для высших учебных заведений по направлению подготовки «Экономика». М. : Дашков и К°, 2013. 420 с.
3. Григорьев М. Н. Коммерческая логистика: теория и практика: учебник для бакалавров. 2-е изд., перераб. и доп. М. : Юрайт, 2014. 490 с.
4. Григорьев М. Н., Долгов А. П., Уваров С. А. Логистика. Продвинутый курс. В 2 частях. М. : Юрайт, 2016, Ч.1 - 467 с., Ч 2 - 342 с.
5. Дыбская В. В., Сергеев В. И. Логистика. В 2-х частях. М. : Юрайт, 2016. URL: <http://www.niv.ru/shop/book/1-2-4-3/1140739/1140779/logistika.htm> (дата звернення 20.09.2016).
6. Крикавський Є. В., Чухрай Н. І., Чернописька Н. В. Логістика: Компендіум і практикум. Київ : Кондор, 2007. 340 с.
7. Логистика: тренинг и практикум: учебное пособие / Государственный университет управления. М. : Проспект, 2014. 442 с.
8. Аникин Б. А. Логистика: учебное пособие для бакалавров / за ред. Б. А. Аникин, Т. А. Родкина. М. : Проспект, 2014. 408 с.
9. Маргунова В. И. Логистика: учебное пособие для студентов учреждений высшего образования по экономическим специальностям. Минск : Вышэйшая школа, 2013. 507 с.
10. Миротин Л. Б., Покровский А.К. Основы логистики: учебник. М. : Академия, 2013. 192 с.
11. Смерічевська С. В., Жаболенко М. В., Маловичко С. В. Маркетинг і логістика: концептуальні основи та стратегічні рішення: навчальний посібник у схемах та таблицях (для організації самостійної роботи студентів ВНЗ) /за заг. ред. С. В. Смерічевської. Львів : «Магнолія 2006», 2013. 552 с.
12. Мерфи П. Р., Вуд Д. Ф. Современная логистика. М. : Диалектика-Вильямс, 2016. 720 с.

13. Сергеев В. И., Эльяшевич И. П.. Логистика снабжения: учебник. М. : Юрайт, 2014. 522 с.
14. Смерічевська С. В. Формування освітньо-інноваційного потенціалу логістизації національної економіки: стратегічні імперативи: монографія. Херсон : Гельветика, 2015. 320 с.
15. Сумец А. М. Логистика: теория, ситуации, практические задания: Учебное пособие. Київ : Хай-Тек Прес, 2008. 320 с.
16. Дистрибуція и логістика. URL: <http://www.ukrlogistica.com.ua> (дата звернення 20.09.2016).
17. Логистика. URL: <http://www.logistika-prim.ru> (дата звернення 20.09.2016).
18. Логистика и управление цепями поставок. URL: <http://www.lscm.ru/index.php/ru> (дата звернення 18.05.2017).
19. Транспорт і логістика. URL: <http://translog.com.ua> (дата звернення 18.05.2017).

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок оформлення титульного аркуша

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
Кафедра логістики

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

з дисципліни «Логістика»

Виконав: студент(ка) _____
група, факультет

_____ ПІБ студента

_____ номер залікової книжки

Перевірив: _____
ПІБ викладача

Оцінка: _____

Київ – 20__

**Приклад оформлення бібліографічних описів
за Національним стандартом України ДСТУ 8302:2015**

<p>Один чи більше авторів без редактора</p>	<p>Федорова Л. Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті – 1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.</p> <p>Пичугина Т. С., Баранов П. Ю., Пичугин С. А. Модель возведения комплекса объектов (расчет эффективности капитальных вложений). Харьков, 1985. 136 с.</p> <p>Лусь В. І., Киркач Т. Є., Мандріченко О. Є., Радченко А. О. Практикум з нарисної геометрії: навч. посібник. Харків: ХНУМГ, 2014. 118 с.</p> <p>Zhovinsky E. Ya., Kryuchenko N. O., Paparyha P. S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.</p>
<p>Один чи більше авторів із редактором</p>	<p>Воробей П. А. Кримінальна відповідальність за незаконну торговельну діяльність: монографія / за ред. В.К. Матвійчука. Київ: Укр. академія внутр. справ, 1996. 116 с.</p> <p>Закон України «Про Національну поліцію»: наук.-практ. коментар / О. І. Безпалова, К. Ю. Мельник, О. О. Юхно та ін.; за заг. ред. В. В. Сокурєнка. Харків, 2016. 408 с.</p>
<p>Без автора (збірники, матеріали конференцій, книги за редакцією, укладачі, упорядники)</p>	<p>Україна в цифрах. 2007: стат. зб. / Держ. комітет статистики України. Київ, 2008. С. 185–191.</p> <p>Правова основа діяльності органів державної влади: зб. нормат. актів / упоряд. П. М. Любченко. Харків: ФІНН, 2010. 303 с.</p> <p>Electrodes of conductive metallic oxides / J.M. Honig et al. Amsterdam: Elsevier, 1980. 260 p.</p> <p>Ресурсосбережение и энергоэффективность инфраструктуры территорий: материалы II Международной научно-технической конференции (2–27 февраля 2016 г., Харьков). Харьков, 2016. 150 с.</p>

Подовження дод. Б	
Багатотомне видання	Юридична енциклопедія: в 6 т. / за ред. Ю. С. Шемшученка. Київ: «Укр. енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 1999. Т. 2. 784 с.
Частина видання Розділ книги	Наумов М.С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки: монографія / В. П. Решетило, М. С. Наумов, Ю. В. Федотова. Харків, 2014. С. 213–241.
Стаття в журналі, газеті	Яцків Я. С., Радченко А. І. Про ефективність видання наукових журналів в Україні. Вісник НАН України. 2012. № 6. С. 62–67. Вісник Університету внутрішніх справ. Серія «Право». 1999. Вип. 7. Ч. 2. С. 112–119.
Тези доповідей у матеріалах конференцій	Скальський В. Р. Становлення методу акустичної емісії в установах Західного наукового центру. Теорія і практика раціонального проектування, виготовлення і експлуатації машинобудівельних конструкцій: праці 2 міжнар. наук.-техн. конф. (Львів, 11–13 листопада 2010 р.). Львів, 2010. С. 9–10.
Електронні ресурси	Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007. URL: http://www.nas.gov.ua/publications (дата звернення: 19.03.2014). Ахак N. Development of multi-agent system of neural network diagnostics and remote monitoring of patient. Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. 2016. Vol. 4, N 9(82). P. 4–11. DOI: 10.15587/1729-4061.2016.75690. Кожухівський А. Д. Імітаційне моделювання систем масового обслуговування [Електронний ресурс]: практикум / Черкас. держ. технол. ун-т. Електрон. текст, дані. Черкаси, 2009. 1 електрон. опт. диск (CD-R).

Закінчення дод. Б	
Дисертації та автореферати (може бути не вказане місце захисту та повна назва спеціальності)	Савченко Л. А. Особисті права та обов'язки батьків і дітей за сімейним законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 1997. 27 с.
Закони та інші нормативні документи	<p>Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.</p> <p>Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015 / Президент України. Офіційний вісник Президента України. 2015. № 2. С. 14. Ст. 154.</p> <p>Загальна декларація прав людини: прийнята і проголош. резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення: 26.08.2016).</p>
Стандарти, патенти, препринти, каталоги	<p>ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с. ГОСТ Р 517721-2001.</p> <p>Аппаратура радиоэлектронная бытовая. Входные и выходные параметры и типы соединений. Технические требования. М., 2001. 27 с.</p>